

sinn þann 5. júní 1957, og eftir að hafa haft til meðferðar málið um nauðungarvinnu, sem var fjórða mál á dagskrá þessa þings, og eftir að hafa athugað ákvæði samþykktarinnar frá 1930, um nauðungarvinnu; og eftir að hafa athugað, að samþykktin frá 1926, um þrælshald, kveður svo á, að allar nauðsynlegar ráðstafanir skuli gerðar til þess að varna því, að þvingunarvinna eða nauðungarvinna komist á það stig, að hún samsvari þrældómi, og að viðaukasamþykktin frá 1956 um afnám þrælshalds og þrælaverzlunar og þess skipulags og þeirrar venju, er líkist þrælshaldi, kveður svo á, að algerlega skuli afnumin þvingun vegna skulda og öll ánauð; og eftir að hafa athugað að samþykktin frá 1949, um kaupverndun, kveður svo á, að kaup skuli greitt reglulega og leggur bann við þeim hætti á kaupgreiðslum, er á nokkurn hátt skerðir rétt verkamanns til þess að skipta um húsbændur; og eftir að hafa ákveðið að samþykkja frekari tillögur varðandi afnám tiltekinna greina nauðungarvinnu, sem brjóta í hág við mannréttindi þau, er stofnskrá Sameinuðu þjóðanna gerir ráð fyrir og greind eru í hinni almennu mannréttindaskrá; og eftir að hafa ákveðið að tillögur þessar skuli gerðar að alþjóðlegri samþykkt, gerir þingið í dag, þann 25. júní 1957, eftirfarandi samþykkt, er vitna má til sem samþykktarinnar frá 1957, um afnám nauðungarvinnu.

1. gr.

Sérhvert það aðildarríki Alþjóðavinnu-málastofnunarinnar, sem fullgildir hjá sér samþykkt þessa, skuldbindur sig til að láta ekki viðgangast, heldur uppræta, hvers konar nauðungarvinnu:

- a) er beitt sé með pólitískri þvingun, fræðslu, eða sem refsingu gegn mönnum fyrir að hafa eða láta í ljósi

Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Fortieth Session on 5 June 1957, and Having considered the question of forced labour, which is the fourth item on the agenda of the session, and Having noted the provisions of the Forced Labour Convention, 1930, and Having noted that the Slavery Convention, 1926, provides that all necessary measures shall be taken to prevent compulsory or forced labour from developing into conditions analogous to slavery and that the Supplementary Convention on the Abolition of Slavery, the Slave Trade and Institutions and Practices Similar to Slavery, 1956, provides for the complete abolition of debt bondage and serfdom, and

Having noted that the Protection of Wages Convention, 1949, provides that wages shall be paid regularly and prohibits methods of payment which deprive the worker of a genuine possibility of terminating his employment, and

Having decided upon the adoption of further proposals with regard to the abolition of certain forms of forced or compulsory labour constituting a violation of the rights of man referred to in the Charter of the United Nations and enunciated by the Universal Declaration of Human Rights, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this twenty-fifth day of June of the year one thousand nine hundred and fifty-seven the following Convention, which may be cited as the Abolition of Forced Labour Convention, 1957:

Article 1

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention undertakes to suppress and not to make use of any form of forced or compulsory labour—

- a) as a means of political coercion or education or as a punishment for holding or expressing political views

- stjórnmalaskoðun eða skoðanir hugsjónalega gagnstæðar hinu rikjandi skipulagi, stjórnmalalegu, félagslegu eða efnahagslegu;
- b) er beitt sé sem aðferð til þess að nota verkalýðinn til breytinga á efnahagskerfinu;
 - c) er beitt sé til þess að aga verkalýðinn;
 - d) er beitt sé til refsingar fyrir þátttöku í verkföllum;
 - e) er beitt sé til mismununar sökum uppruna, félagslegrar aðstöðu, þjóðernis eða trúarbragða.

2. gr.

Sérhvert það aðildarríki Alþjóðavinnu-málastofnunarinnar, sem fullgildir hjá sér samþykkt þessa, skuldbindur sig til að gera fullnægjandi ráðstafanir til þess að tryggja það, að þegar í stað og til fullnustu verði afnumin nauðungarvinna eins og hún er skilgreind í 1. gr. samþykktar þessarar.

3. gr.

Formlegar fullgildingar á samþykkt þessari skulu sendar framkvæmdastjóra Alþjóðavinnu-málastofnunarinnar til skrásetningar.

4. gr.

1. Samþykkt þessi skal einungis bindandi fyrir aðildarríki Alþjóðavinnu-málastofnunarinnar, er fullgildingar þeirra hafa verið skráðar hjá framkvæmdastjórnunum.
2. Hún gengur í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verið skráðar hjá framkvæmdastjórnunum.
3. Síðan gengur samþykkt þessi í gildi, að því er snertir hvert einstakt aðildarríki, tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skráð.

5. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að tíu árum liðnum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda framkvæmdastjóra Alþjóðavinnu-málastofnunarinnar til skrásetningar. Þess

or views ideologically opposed to the established political, social or economic system;

- b) as a method of mobilising and using labour for purposes of economic development;
- c) as a means of labour discipline;
- d) as a punishment for having participated in strikes;
- e) as a means of racial, social, national or religious discrimination.

Article 2

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention undertakes to take effective measures to secure the immediate and complete abolition of forced or compulsory labour as specified in Article 1 of this Convention.

Article 3

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 4

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.
2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.
3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 5

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International

háttar uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en að ári liðnu frá skrásetningu hennar.

2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, en notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar, sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað tíu ára tímabil, og síðan getur það sagt þessari samþykkt upp að liðnu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

6. gr.

1. Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnu-málastofnunarinnar skráningu allra fullgildinga og uppsagna, sem aðildarríki stofnunarinnar senda honum.

2. Þegar framkvæmdastjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar fullgildingarinnar, sem honum berst, skal hann vekja athygli þeirra á, hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

7. gr.

Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar samkvæmt 102. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandi greina.

8. gr.

Þegar stjórn Alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar kann að álíta það nauðsynlegt, skal hún leggja fyrir allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar og athuga jafnframt, hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins breytlingar á henni allri eða hluta hennar.

Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 6

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 7

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 8

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

9. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt allri eða hluta hennar, skal:

a) fullgilding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt *ipso jure* hafa í för með sér tafarlausa uppsögn á þessari samþykkt, hvað sem ákvæðum 5. gr. hér að framan liður, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi og þá frá þeim tíma, er það gerðist;

b) aðildarríkjum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt, eftir að hin nýja samþykkt gekk í gildi; enda sé ekki öðruvisi ákveðið í hinni nýju samþykkt.

2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru liður, halda gildi sínu eins og hún er að formi og efni, hvað snertir þau aðildarríki, sem hafa fullgilt hana en ekki hina nýju samþykkt.

10. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar eru jafngildir.

Article 9

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 5 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 10

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Athugasemdir við þingsályktunartillögu þessa.

Tillaga þessi var lögð fram á síðasta Alþingi, en varð þá ekki útrædd. Fylgdu henni svo hljóðandi athugasemdir:

„Á árunum 1951—1953 starfaði nefnd, skipuð af framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, að rannsókn á nauðungarvinnu. Komst nefndin að þeirri niðurstöðu að nauðungarvinna ætti sér stað í ýmsum aðildarríkjum ILO, enda þótt Vinnumálaþingið hefði þegar gert samþykktir sem fælu í sér bann við nauðungarvinnu, þ. á m. hina almennu samþykkt um þetta efni frá 1930, sem Ísland hefur fullgilt. Að fengnum upplýsingum nefndarinnar samdi Alþjóðavinnumálaskrifstofan uppkast að samþykkt og enn fremur uppkast að tillögu um breytingar á samþykktinni frá 1930. Var þetta mál rætt fyrst á þinginu 1956.

Þar var samþykkt að fresta breytingum á samþykktinni frá 1930, en jafnframt ákveðið að taka það mál á dagskrá þingsins áður langt liði.

Um áðurnefnt samþykktaruppkast urðu miklar umræður, einkum um það, hversu viðtæk samþykktin skyldi vera. Samþykkt var að um þetta atriði skyldu fara fram viðræður á milli Alþjóðavinnumálastofnunarinnar og Sameinuðu þjóðanna áður en gengið yrði frá uppkasti því, sem lagt yrði fyrir þingið 1957.

Mál þetta var svo til síðari umræðu á þinginu 1957 og var þá lagt fram nýtt uppkast að samþykkt. Þar er gert ráð fyrir banni við nauðungarvinnu, sem beitt er:

- með pólitískri þvingun, fræðslu, eða sem refsingu gegn mönnum fyrir að hafa eða láta í ljósi stjórnmalaskoðanir eða skoðanir hugsjónalega gagnstæðar hinu ríkjandi skipulagi, stjórnmalalegu, félagslegu eða efnahagslegu;
- sem aðferð til þess að nota verkalýðinn til breytinga á efnahagskerfinu;
- til þess að aga verkalýðinn;

- d. til refsingar fyrir þátttöku í verkföllum;
 - e. til mismununar sökum uppruna, félagslegrar aðstöðu, þjóðernis eða trúarbragða.
- Í uppkasti því, sem gert var á þinginu 1956 var enn fremur ákvæði, er bann aði nauðungarvinnu, sem er afleiðing þess greiðslumáta að atvinnurekandinn frestar launagreiðslu til ákveðins dags eða fram yfir umsaminn tíma, svo að verkamaðurinn er sviptur möguleikanum til þess að hætta vinnunni, eða þar sem verkamenn eru látnir vinna af sér skuldir eða eru í ánauð. Þessu ákvæði var sleppt úr uppkastinu vegna andstöðu nokkurra ríkisstjórna.

Aftur á móti gerði þingið ályktun um þetta efni, sem fól í sér eindregna áskorun til aðildarríkjanna um að fullgilda samþykktina frá 1949 um vernd vinnulauna.

Á þinginu 1956 höfðu fulltrúar Danmerkur og Svíþjóðar borið fram tillögu um það, að í væntanlegri samþykkt yrði ákvæði um bann við notkun fangabúða og brottflutningi þjóðernisminnihluta þegar þessar þvingunarráðstafanir væru notaðar í stað nauðungarvinnu í pólitískum tilgangi.

Með tilliti til þeirra sjónarmiða, sem aðalritari Sameinuðu þjóðanna hafði borið fram í áðurnefndum umræðum við Alþjóðavinnuárástofnunina svo og óska ýmissa ríkisstjórna um niðurfellingu þessa ákvæðis tóku flutningsmenn tillögunnar hana aftur. Í þess stað fluttu þeir ásamt fulltrúum Noregs tillögu til ályktunar, þar sem athygli Sameinuðu þjóðanna er vakin á nauðsyn þess að athugað sé hvað hægt er að gera til þess að koma á raunhæfu banni gegn fangabúðum og brottflutningi þjóðernisminnihluta.

Það var skýrt tekið fram í nefndinni, sem fjallaði um þetta mál, að þessi samþykkt væri til uppfyllingar samþykktinni frá 1930 en væri ekki endurskoðuð útgáfa hennar.

Við lokaatkvæðagreiðslu um samþykktina á þinginu 1957 greiddu 240 fulltrúar atkvæði með henni, enginn á móti, en einn sat hjá.

Alls hafa nú fimmtán aðildarríki Alþjóðavinnuárástofnunarinnar fullgilt þessa samþykkt, þ. á m. Danmörk, Noregur og Svíþjóð og gengur hún í gildi 17. janúar 1959.

Nauðungarvinna eins og ræðir um í samþykkt þessari þekkist ekki hér á landi og er andstæð hugsunarhætti og réttlætiskennnd íslenzku þjóðarinnar. Það virðist því rétt og æskilegt að Ísland sýni vilja sinn og afstöðu í þessu máli á alþjóðavettvangi með því að fullgilda þessa samþykkt.“